P
Sch8

HARVARD UNIVERSITY
ARNOLD ARBORETUM
PRESENTED BY
CHARLES SPRAGUE SARGENT
1892

DISSERTATIO INAVGVRALIS MEDICA

DE

GRANORVM KERMES ET COCCIONELLÆ CONVENIENTIA VIRIBVS ET VSV

QVAM

PRAESIDE

D. IOANNE HENRICO SCHVLZE

MEDICINAE ELOQVENTIAE ANTIQVITATVM ET PHILOSOPHIAE PROFESSORE PVBLICO ORDINARIO

ACADEMIARVM IMPERIALIVM NATVRAE CVRIOSORVM ET PETROPOLITANAE VT ET REGIAE SCIENTIARVM SOCIETATIS BEROLINENSIS SODALE

PRO

GRADV DOCTORIS

SVMMISQVE IN ARTE MEDICA LEGITIME OBTINENDIS HONORIBVS

PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTIT

A. d. Octobr. MDCCXLIII.

AVCTOR

IO. CHRISTOPHORVS FRIDERICVS BERTHOLD

ANNABERGENSIS.

HALAE MAGDEBVRGICAE,

Typis IOANNIS CHRISTIANI HILLIGERI, Acad. Typogr.

Jan. 1910
21572.

VIRO

PRÆNOBILISSIMO, EXPERIENTISSIMO ET DOCTISSIMO

DOMINO

IOANNI RVDOLPHO BROCKMANNO

MEDICINAE DOCTORI FAMIGERATISSIMO

POLIATRO MERITISSIMO, ET IN CIRCVLO DVCATVS MAGDEBVRGICI SALANO VT ET COMITATV MANSFELDENSI ET APVD PALATINOS HALENSES

PHYSICO EXCELLENTISSIMO

DOMINO AC PATRONO SVO

OB MVLTA BENEFICIA PERPETVA PIETATE COLENDO

DISSERTATIONEM HANC INAVGVRALEM

SEQVE TOTVM

D. D. D.

IO. CHRISTOPHORVS FRIDERICVS BERTHOLD

ANNABERGENSIS.

Q. D. B. V.

DISSERTATIO INAVGVRALIS MEDICA

DE

GRANORVM KERMES ET COCCIONELLAE CONVENIENTIA VIRIBVS ET VSV.

PRÆFAMEN.

Veritas temporis filia a priſcis dicta eſt. Multa poſterius tempus producit in lucem, quæ alias vel ignota fuerunt, vel male tradita & intellecta: aut pridem recte tradita a peritis, ſed ab aliis, qui minus attenti rebus fuerant, male intellecta, aut praue explicata, hominibus auctoritati magis intentis, quam veritati addictis, fraudi fuerant. Huius generis multa noſtro fuerunt detecta ſæculo, quod felicitatem ſuam iactare merito poteſt, quoniam nemo cogitur in priorum ſententias, ſed experientiæ, per multas & repetitas ſenſuum conuictiones inſtructæ, honos ſuus in philoſophia naturali relinquitur. Non dicam de aliis, quæ

ad hiſtoriam naturæ noſtrum ſæculum felici conatu attulit, ſed manebo in illis, quæ medicinæ cum illa ſunt communia. Quam multa & mira de ſpermate ceti & ambra leguntur commenta, quorum nos hodie miſeret, edoctos de veris horum natalibus. Manet nomen prioris, quanquam ſcimus non genitale virus id eſſe, ſed pinguedinem cerebro magnorum piſcium circumfuſam & lixiuio quodam decoctam: de altero nemini perſuaderi poſthæc poterit, quod ſit excrementum cetorum, aut ex fauis apum, rupibus marinis innidulantium, originem habeat. Certiſſime enim ſcimus, quod ſit bituminis genus, ex maris fundo emanans, inque altum ſublatum; vbi a ſolis calore denſatur & in ſoliditatem aliquam cogitur, perinde vt aſphaltum in mari mortuo & piſſasphaltum apud Apolloniam ad Epidamnum & olim & hodie proueniunt. Non minus diuerſa olim fuerunt iudicia de illis granis tinctoriis, quæ antiquitas omnino quidem nouerat, Arabica autem ſchola ad vſus medicos tranſtulit: vt & de coccionella ſeu cochenilia, quam ſero tandem ex nouo orbe accepimus & ad varios vſus, tam mechanicos quam medicos, adhibemus.

mus. Videas qui vtrumque exiſtiment excrementum vegetabilis, ſuper quo inuenitur: fuere etiam qui pro fructu haberent: pauci animalem proſapiam vtriusque odorati illam timidiuſcule adſeruerunt. Sed noſtro æuo clariſſime nouimus quod ſint ouula animalium in tales nidos congeſta, adeoque tam ad vires cognoſcendas, quam ad ſecuriorem vſum certius inueniendum adiuti ſumus. Cogitanti igitur mihi de argumento inauguralis diſſertationis, hoc viſum tale fuit, quod & iucundam & vtilem cognitionem adferre lectori poſſit, mihi autem occaſionem præbere ſpeciminis elaborandi & exhibendi, quod leges a me requirunt. Rogo beneuolum lectorem velit a me dicta in optimam partem interpretari, ſuaque benignitate ſupplere, ſicubi diligentia & intelligentia mea defeciſſe videantur.

§. I.

Quod nos hodie vocamus chermes vel kermes, id apud veteres Græcos dicebatur coccus baphica: vnde Latini appellarunt coccum infectoriam, granum tinctorium, coccum tinctilem. Vix dubium eſt, quin vſum, quem mortales primum cognouerunt ad pannos tingendos, in nomine imponendo reſpexerint:

quemadmodum ipſum colorem inde tractum & pannis communicatum appellauerunt coccineum, quod ſcilicet a cocco profectus ſit. Coccus autem denotat Græcis, in genere quemuis fructum rotundum, baccam, granum: deinde translatum eſt ad alia baccis ſimilia. Sic antiquitus pilulæ vocabantur *κοκκία*, quod nomen ſupereſt in illis officinalibus, quæ per tautologiam vocantur pilulæ cocchiæ. Eſt enim ipſiſſimum nomen Græcum, ſed ex lege Italicæ linguæ pronunciandum, vbi ch vt k legitur. Arabicum, aut certe ab Arabibus ad nos tranſmiſſum nomen eſt chermes, iterum ex Italorum more efferendum: vnde aliqui malunt ſcribere kermes. Atque ab eo eſt denominatio carmeſini coloris, vt & illius magiſterii, quod ex granis tinctoriis paratur & Carminum pictoribus dicitur.

§. II.

Plantam, cui grana tinctoria innaſcuntur, vocat PLINIVS *hiſt. natur. lib. XVI. ſect. 12.* paruam ilicem aquifoliam: alii malunt ilicem coccigeram, aut cocciglandiferam appellare. Fruticem potius eſſe quam proceram arborem, conſentitur. RAIVS *hiſtor. plant. lib. XXV. cap. 6.* teſtatur, quod non facile duos cubitos proceritate excedat. Variis locis Europæ & Aſiæ prouenit: & nec Africæ negata eſt. DIOSCORIDES *lib. IV. cap. 48.* indicat nobis Hiſpaniam, Galatiam, Armeniam, Aſiam & Ciliciam. Addit PLINIVS *l. c.* Africam, Piſidiam & Sardiniam. PAVSANIAS *lib. X. p. m.* 890. de Macedonia ilicis cocciferæ feraciſſima teſtimonium perhibet, cui fidem facit diligens peregrina-

tor medicus D. EDVARD. BROWNE *itiner. pag.* 145. Sed hodie maximus nobis prouentus eſt ex Gallia Narbonenſi, eiusque tractibus circa Monſpelium, Nemauſum & Auenionem: certe illa grana, quæ in officinis noſtris ſunt, vt & ſuccus inde paratus, tam pro pharmacopoliis, quam pro tinctoribus, inde potiſſimum ad nos aduehuntur.

§. III.

Ilicis botanicam deſcriptionem, acceptam a IOAN. BAVHINO, CLVSIO & RAIO paucis dabo, quoniam noſtris terris non domeſtica eſt planta, quamquam viridariis & cultioribus hortis non adeo infrequens, vt non conſpicere illam liceat. In multis ad quercum noſtram accedit, niſi quod folia habet perpetua. Flos ipſi eſt imperfectus, amentaceus, quales iulos vocare ſolemus. Eſt ille muſcoſus, tenui polline perfuſus; ſed ſterilis & deciduus. Alio autem loco fructus prouenit, glandi perſimilis, quæ in hac coccifera ſpecie maior eſt quam in vlla alia, calyce etiam aſperiore: quod in hac tam pumila arbuſcula merito mireris. Sed in hoc aliquid variare regiones non eſt reticendum: quum CLVSIVS in Hiſpania minores viderit glandes, quam in Gallia Narbonenſi notauerunt, qui ibi conſiderauerunt has arbuſculas.

§. IIII.

Atque hæ glandes ſunt veri fructus ilicis huius pumilæ coccíglandiferæ, quas etiam producit illis regionibus, quibus nulla grana tinctoria profert. Sunt

enim multæ, quibus hæc arbuſcula creſcit & fructus maturos producit, absque eo vt vllum in ea granum inficiendis lanis idoneum conſpiciatur. Ex quo apparet quam multum a vero abfuerint, qui nobis has coccos, hæc inquam grana rubro ſucco & ad inficiendum apto referta, pro fructu ilicis laudauerunt: niſi forte excuſare eos velis, quod improprie loquuti fuerint, & fructum pro quouis lucroſo & vtili prouentu poſuerint. Fallor, an princeps & auctor huius ſententiæ fuit PAVSANIAS, qui *c. l.* magis, quam vt diſſimulari error queat, diſerte ſcribit: *fructus, qualis fere ſolani, erui magnitudine*; quod quidem aliorſum trahi, quam ad grana innaſcentia, commode poſſe non videtur. Nam glandi nulla eſt cum ſolani baccis ſimilitudo, eiusque magnitudo ſolani aut erui fructum ſatis conſpicuo interuallo excedit.

§. V.

Sed age videamus quid alii veteres de his granis ad nos transmiſerint. PLINIVS *c. l.* vbi multum de ilicis maioris dotibus & vtilitatibus diſſeruerat, ita infit: *omnes tamen has eius dotes ilex ſolo prouocat* (æquat, ſuperat,) *cocco. Granum hoc, primoque ceu ſcabies fruticis*, (paruæ aquifoliæ ilicis,): *cuſculium vocant.* Scilicet vt ſcabies, vbi hominem occupauit primum, paucas in ſuperficie puſtulas format, ex quibus mox longe lateque tota cutis repletur ſimilibus exanthematibus: ſic ad imum fruticis ſcapum, vbi in ramos findi incipit, excreſcit rotundum quid inſtar piſi, quod matrem vocant. Id accidit vere medio: ſed ineun-

ineunte æſtate æſtuque aucto, minutiſſimorum vermiculorum & viſum tantum non effugientium, cateruam effundunt, qui per totam plantam & vicinas ſeſe diffundunt, moxque grana plurima noua producunt. Atque in hunc fere modum Plinianam ſententiam exponit apud HARDVINVM citatus PETR. QVINQVERANVS *de laud. Prouinc. lib. II.* Videtur plane PLINII æuo nota fuiſſe ſcabiei pathologia animata, quam præcipue b. D. D. RIVINVS erudite oſtendit, & autopſia facile comprobat. Diſcrepat igitur ſententia Plinii a Pauſania in eo, quod hic grana ſeu coccos habebat pro fructu arbuſculæ: iſte pro alieno & aduentitio, eoque præternaturali, declarat, ceu morbo. Quamquam Pauſanias inſectum agnouit, quod in fructu gignatur & maturo grano exiliat. Quam autem quisque ſententiam de vermiculo fouerit, eiusque ortu, neque iuuat neque vacat inquirere.

§. VI.

Propioribus temporibus magni & naturæ conſultiſſimi viri omnem inſectorum doctrinam accuratius rimari coeperunt, repudiataque priſtina perſuaſione, de generatione æquiuoca, curioſius conſiderauerunt ſexus differentias, ouula, ex illis natos vermiculos, eorum transfigurationem in chryſalidem, ex his denique prodeuntes muſcas ſeu papiliones, poſt coitum & conceptionem ouula deponentes ac tunc fere emorientes. Hæc quum multis exemplis vidiſſent: ſuſpicati fuerunt pariter ſic fieri in cocco baphica quacunque. Per multos gradus proceſſit hoc ſcrutinium, multorumque

rumque doctorum virorum operas & ingenia exercuit. Neſcio tamen an quisquam aut diligentius naturam indagauerit, aut felicius deprehenderit, excellentiſſimo viro D. D. IO. PHIL. BREYNIO, cui hiſtoriam naturalem cocci radicum tinctorii debemus, quæ, vna cum cogitationibus poſterioribus, ſubiuncta eſt actor. phyſico-medic. A. N. C. volumini tertio. Quamquam enim inſtitutum celeberr. viri potiſſimum fuit de coccis tinctoriis, quæ radicibus polygoni cocciferi in Polonia adnaſcuntur, agere: ita tamen in hoc negotio verſatus fuit, vt quicquid de granis kermes & coccionella a doctiſſimis viris nuper ſcriptum & obſeruatum fuit, ſedulo inter ſe comparauerit, tandemque inuenerit inter coccum ilicis, & illam polygoni, realem diuerſitatem non dari: quantum autem de cocco Americanorum ſeu Coccionella vel ex relationibus intelligi potuit, vel microſcopiis in iisdem macerando emollitis per ſenſus obſeruari: id omne eo valere vt conuenientiam maximam comprobet.

§. VII.

Qui antea cocci ilicis naturam indagauerant, de animali origine tantum non omnes conſentiebant; ſed diſſentiebant in quibusdam, quæ a phyſicis curioſis potius quæri debent & diſputari, quam a medicis. Illuſtriſſimus comes MARSILLIVS coccum ita generari putabat vt gallæ, quæ alias quercubus & ilicibus frequentes innaſcuntur. Scilicet muſcam aliquam ſui generis aculeo ſuo penetrare corticem arbuſculæ ibique deponere ouula ſua, quæ vere adultiori augeſcant

ſcant & iuſto tempore in animalcula hexapoda mutentur: a quibus deinceps genus vlterius, & celeriter quidem propagetur. Depoſita autem hæc ouula auctumno præterito fuiſſe inde colligebat, quoniam rigida hyeme prægreſſa parcus eſt prouentus coccorum, & meſſis exigua: quippe magna frigora paſſim enecauerunt incluſi animalculi tenera rudimenta. Ea autem animalcula, quæ ex ſeruatis ouulis producta fuere, mox ceſſare a motu, & adhæreſcere ramulis arbuſculæ, prorſus immota per aliquod tempus manere, augeſcere in magnitudinem fere piſi. Quo facto colliguntur,&ad ſolem exſiccantur: quod ſi vero erumpant animalcula, enecantur & in maſſam coguntur,quæ exſiccata tinctoribus inſeruit:vel ſuccus inde exprimitur, qui addito ſaccharo inſpiſſatus ad pharmacopolia defertur & baſin præbet celebri confectioni alkermes. Quæ autem tunc non decerpta ſunt grana, tempeſtiue rumpuntur & innumera oua deponunt, ex quibus noua animalcula fiunt, nouæ meſſis ſpem præbentia. In fine tandem æſtatis, vbi decurrerunt ſeriem metamorphoſium ſuarum, in vltima animal alatum, generando aptum, prouenit, quod feminas init & genus propagat. Atque huius ſententiæ etiam eſſe D. de REAMVR ex GEOFFROY tractatu *de mater. medica tom. II. pag.* 783. intelligo: adſcribit enim coccum ilicis gallo-inſectis.

§. VIII.

Sed alii docti viri illam metamorphoſeon ſeriem fieri negabant, coccum autem ſibi concipiebant tamquam aliquod zoophytum, aut animal androgynum.

Negabant etiam eadem animalcula alata fieri, ſed muſcas alatas, quæ inter illa reperiuntur, ex iisdem quidem coccis prodire putabant, ſed eſſe prolem alius generis inſecti, quod ouula ſua in coccum depoſuiſſet. Enimuero illam ſententiam, cui GARIDELLVS & NISSOLIVS, docti & naturæ ſolertiſſimi indagatores Galli, ſouerant, quamque celeberr. D. D. BREYNIVS primum adoptauerat; idem deinde repetitis experientiis prorſus deſeruit, atque in emendatione prioris ſui ſcripti profeſſus eſt ſe clariſſime deprehendiſſe in vltima vermis euolutione prodire animalcula quædam alata, quæ fermellas non alatas ineunt & imprægnant. Videtur itaque omnino rem ita ſe habere cum animalculo ex coccis prodeunte, quemadmodum in aliis quibusdam cognitum eſt. Sic formicæ & cicindelæ mares alas habent, quibus feminæ omnino deſtituuntur.

§. VIIII.

Hæc de cocco ilicis dicta fere omnia conueniunt etiam cocco radicum, quæ in Poloniæ tractibus arenoſioribus, deinde etiam variis Boruſſiæ regionibus, vt & in Marchiæ Brandenburgicæ quibusdam partibus, aliisque Germaniæ prouinciis inuenitur. Eam copioſius olim collectam fuiſſe & ad vſus tinctorum potiſſimum requiſitam, certum ex antiquis documentis redditum eſt: ſed poſtquam copioſiſſime ad nos adferri coccionella coepit, mercatoresque illam abunde ſuppeditant: factum eſt vt parum hodie, etiam in Polonia, quæ plurimum olim prouentu eius lucrabatur, æſtimari & requiri ſoleat, in ceteris etiam prouinciis fere negligatur,

nisi

niſi aliquis curioſus aliquam in requirendo operam ipſi impendat. Præcipua differentia eſt, quod alrera coccus, quæ antiquitus Kermes nominata eſt, in ramis ilicis ſæpius dictæ naſcitur: hæc Polonica radicibus polygoni illius, quod a TOVRNEFORTIO alchimylla gramineo folio, maiore flore, deſignatum eſt, adhæreſcat, ſicque terra vtplurimum abſcondatur. Sunt grana ſphærica diuerſæ magnitudinis, a ſeminis papaueris ſcilicet ad piperis albi magnitudinem accedentia, læuia, coloris purpureo violacei, inſtar prunorum Hungaricorum, quorum plura pauciorаue, ſæpe quadraginta, vni plantæ appoſita reperiuntur. Quoniam autem in vſum ſuum officinæ, quod ego quidem norim, hanc coccum radicum non aduocant; etſi periti rerum æſtimatores easdem vires illis ac cocco ilicis attribuunt: plura de iis non dicam. Quod tanto iuſtius me facturum ſpero, quum exc. D. D. BREYNIVS ſe de huius cocci examine chemico & vſu, tam tinctorio quam medico, acturum publice fidem dederit.

§. X.

Progredimur ad coccum Americanam, quam coccionellam aut cochenillam vocari iam diximus. Nomen eſſe deminutiuum, ab Hiſpanis impoſitum, pridem doctis viris viſum fuit. Patriam præbent diuerſæ noui orbis, ab Americo Veſputio appellati, prouinciæ. Præcipue laudantur regnum Mexicanum atque Peruanum: quorum ipſorum alias regiones aliis præſtantiorem ac vberiorem prouentum præbere legimus. Copiam & abundantiam vel inde æſtimare licet, quod claſſe Hi-

ſpanorum quotannis fere cIↄ Iↄ centumpondia huius mercis adferuntur, quæ, quum minime ponderoſa ſit, oportet incredibilem eſſe quantitatem & numerum tam arborum, in quibus colliguntur, quam hominum, qui hac cultura & meſſe facienda occupantur, copiam. Scriptum autem legi, quod Hiſpani tantopere ſolliciti ſint in celanda vera cultura eius, vt extero capitis ſui periculum afferat, ſi loca, quibus coccionella colitur, adire & curioſius inſpicere audeat. Ex quo factum eſt vt parum inter ſe conueniant, quæ diuerſi auctores de hoc argumento ſcripſerunt: neque facile ſperandũm ſit vt pleniſſime de eo edoceamur. Faciunt in eo, quod & aliæ gentes, quæ monopolia certarum mercium ſibi vindicauerunt: vt Bataui, qui loca Indiæ orientalis, quæ nucem moſchatam & caryophyllos aromaticos proferunt, non minus accurata cuſtodia exteris præcludunt, quam in Colchide olim vellus aureum ſeruabatur.

§. XI.

Neque tamen illa inuidia effici potuit, vt non aliqua ad nos peruenirent, ex quibus poſſimus intelligere quid ſit coccionella, & vnde proueniat. Planta, cui innaſcitur, magno auctorum conſenſu, eſt opuntia maior, quæ fructum fert ſanguineum, ſeu ficus Indica maior fructu rubro. Perilluſtris SLOANE *in hiſtoria naturali Iamaicæ* vocat opuntiam maximam, folio oblongo rotundo, maiore, ſpinulis obtuſis, mollibus & innocentibus obſito, flore ſtriis rubris variegato. Eam Americanis appellari *tunam* & *nopal*, itidem notum eſt. Sed alii auctores multa genera eiusdem plantæ recenſent, &

inter

inter hæc ſpinoſiſſima quædam. Non improbabile eſt in tam amplis regionibus variare eiusdem generis plantam: ſed eius culturam maxime frequentem eſſe, quæ minime ſpinis horret, & colligentium manus vulnerat. Qui plura de hoc noſſe cupit adeat pulchram diſſertationem b. D. D. JO. CHRISTIANI LANGII *de cochinilla*, quæ operum eius *parte III. pag.* 427. obuiam ſe dabit. Non multus ero in deſcribenda hac planta, hortis cultioribus haud infrequente. Illud tantum dicam, quod ſit planta, quæ, poſt florem monopetalum profunde multifidum, profert fructum carnoſum, edulem, pulpa rubicundiſſima, & ſeminibus in ea deliteſcentibus, refertum. Plurima ſunt teſtimonia, quod hominum, eo fructu paſtorum, vrina inſtar ſanguinis tincta profluxerit, non ſine terriculamento quorundam rei ignarorum, qui ſe mictu cruento correptos exiſtimauerant.

§. XII.

In hac itaque planta ſola colligitur coccionella, quæ in commercio expetitur, ac rubicundo & ad tingendum apto ſucco referta eſt. Sunt enim teſtimonia doctorum virorum, & hos inter PLVMIERII, botanici per Americam verſatiſſimi; quibus conſtat variis vegetabilibus innaſci aliquid coccionellæ ſimile, idque animalculum, quod opuntia nutritum præbet ſuccum rubicundum, varias alias plantas depaſci, ſed nullibi in coccionellam veri nominis adoleſcere, niſi in vnica opuntia, quæ nobilem fructum rubro ſucco ſcatentem producit. Eſt autem coccionella, qualis a tinctoribus & pharmacopoliis expetitur, granum figuræ irregularis,

hinc conuexum, illinc compreſſum aut concauum, ſtriis transuerſis quaſi rugoſum, coloris ad purpureum inclinantis, ſed quaſi cinere extus conſperſum eſſet, intus autem punicei.

§. XIII.

Quid autem ſit coccionella, & qualem adſignare ipſi originem debeamus, de eo non minus, quam de granis Kermes, ambigitur acriterque diſputatur. Fuere hic etiam, qui fructum opuntiæ dicerent: quumque obiiceretur alium notabilis magnitudinis fructum, prægreſſo flore, enaſci; rudimentum fructus eſſe & fieri coccionellam contenderunt, ſiue gemmam aut florem prorumpere incipientem. Atque hæc ſententia tanto firmius aliquibus inhæret, quoniam POMETVS, quem auctorem mercatores paulo curioſiores lectitare ſolent, illam propugnauit. Legimus ante paucos annos in nouis litterariis relatum, quod duo mercatores Angli magno depoſito pignore certauerint, alter pro vegetabili coccionellæ proſapia, alter pro animali. Hic, quem eſſe exiſtimo illum MELCHIOREM de RVVSCHER apud excell. Breynium *pag.* 10. & 27. laudatum, magno molimine ex ipſa cochenillæ patria ſibi adferenda curauit teſtimonia & documenta authentica, quibus aduerſarium conuinceret, eaque typis exprimenda tradidit: quo, exiguo licet & apud nos vix obuio ſcripto, origo eius animalis adſtruitur.

§. XIIII.

Qui igitur animalem originem aſſerunt & propugnant, non vno eodemque modo ſententiam ſuam expromunt.

promunt. Olim plurimi, præſertim Angli, proximam inſecto huic conuenientiam aſſignant cum ſcarabæo quodam, quem vocant vrtico-cantharum, aut ſcarabæum punctatum. Eſt animalculum exiguum, corpore pene rotundo, inferius plano, ſuperius conuexo, coloris rubelli, flauique, cui punctula nigra interſperſa ſunt. Non rarum hoc apud nos viſitur, vocantque vernacula lingua Herrgots-Kühlein. Hæc ſententia ſe maxime approbauit laudato D. D. LANGIO: apud Anglos autem EDVARDVS TYSON, anatomicus aliunde notus, eandem propagauit, in *philoſoph. tranſact. num.* 176. Ex quo factum eſt vt aliqui ea, quæ de conuenientia tantum dicta fuerant, longius extenderent, omninoque identitatem coccionellæ cum hoc ſcarabæolo propugnarent: quo nomine reprehenduntur a SAM. DALE *in pharmacolog. p. m.* 391. Nolui hæc omittere, quoniam eo res proceſſit, vt ſcarabæi aut ſcarabæoli nomen pro cochenilla denotanda ab aliquibus fuerit adhibitum. Ceterum iſtos noſtros ſcarabæos minimos non eſſe cochenillam veram; ex eo ſatis apparet, quoniam nulla eius inuenitur ſpecies, quæ rubram tincturam ſuppeditare poſſit.

§. XV.

Omnium probabiliſſima & clariſſima de hoc opuntiæ inſecto tradidiſſe mihi videtur, quem iam ſupra laudaui, D. GEOFFROY in *tract. de mat. med. pag.* 792. ex quo aliqua deſumere liceat. Exeunte, inquit, anno, quum imbres & frigora imminent, his animalculis nocentiſſima, opuntiæ folia, coccionellis nondum vltimum incrementi gradum adeptis onuſta, decerpunt, quæ domi aſſeruant, donec hyems præterierit. Cum mitior tem-

peſtas

peſtas rediit, & animalcula foetus ſuos iamiam excluſura ſunt, Indi nidulos quosdam ex molli materia conſtruunt. In ſingulis quibusque nidis duodecim quatuordecimue inſectula recondunt, nidosque opuntiis appendunt. Aliquot diebus elapſis coccionellæ foetus ſuos excludunt, qui paucis poſt diebus e nidis exeuntes arboribus ſeſe applicant, per ramos vagantur, ac tandem ſedem figunt, vbi adoleſcant & ſuccum alibilem exſugant, & vbi a maribus fœcundatæ feminæ nouam ſobolam deponant. Triplex in anno, ſi tempeſtas opportuna ſit, fit coccionellæ meſſis. Quum ſcilicet coccionellæ, quæ ſuper arbores velut ſatæ fuerant, incrementum acceperint, tunc eas, priusquam ſuam edant progeniem, Indi penicillo exiguo ab arboribus molliter excutiunt, nonnullis tamen parcendo, quæ ex ſe producenda noua ſobole nouam meſſem ſuppeditent.

§. XVI.

Ita collectas in corbibus aquæ feruenti immergunt, vt emoriantur: deinde vel ad ſolem vel in clibano, vt par eſt calefacto, ſtoreis impoſitas exſiccant. Ex iis autem, quæ pro noua fœtura relictæ ſunt, exit innumerabilis multitudo vermiculorum hexapodum, proboſcide inſtructorum, cuius ope ſuccum exugendo aluntur & augentur. Corpus eorum ex annulis variis ſeu inciſuris conflatum eſt. Vbi paucis diebus vagati ſunt, ſedem figunt, immobilesque hærent, & ouatam figuram accipiunt, moles autem piſi exigui craſſitudinem æquat. Si maturitati ſuæ proximum conteras, ſuccum fundit rubicundiſſimum inſtar ſanguinis, totumque repletum videtur ouulis, ſimilia animalcula viua excluſuris. Si eas,

quæ

quæ pro fœtura relictæ fuerunt, iam excluſis animalculis examini ſubiicias, nihil fere aliud quam exuuias vacuas, ſeu folliculos inanes, parumque vtiles deprehendes. Ex quibus omnibus collectis, ſatis, vt puto, apparet coccionellarum origo animalis, & quod nihil vegetabile, niſi quod in ſe attraxerunt & in ſuam naturam conuerterunt, hic exſpectandum ſit: aut ſi quid ſibi circumdederunt de ſucco plantæ, quo contegerentur, quemadmodum in gallis conſpicimus, quæ incluſum fouent inſectum, & de natura adſtrictoria quercuum manifeſte teſtantur.

§. XVII.

Sed & in genere nunc clarum puto eſſe, quod maxima ſit conuenientia inter coccum tinctorium ilicis, illudque radicum, quod Polonia potiſſimum largitur, atque illud granum tinctorium Americanorum, quod opuntia nutrit & perficit: niſi quod coccum ilicis ſeu kermes, plus gallacei adſtringentis habere videtur, quam coccionella: quod forte etiam de cocco radicum iure exiſtimes, quippe quod a polygono, planta valde adſtringente, ſuccum traxit. Atque hanc adſtrictoriam facultatem in cocco ilicis bene declarat experimentum Marſillianum. Hic enim quum ſubſtantiam granorum kermes, ea quantitate qua gallæ ad atramentum conficiendum adhiberi ſolent, vitriolo martis miſcuiſſet & debita quantitate aquæ infudiſſet, nigrum accepit colorem, quo ad ſcribendum vti illico poterat. Eandemque adſtrictoriam facultatem in ſiccatis granis, quæ officinæ aſſeruant, potiſſimum regnare debere apparet ex iis, quæ ſæpe laudatus D. GEOFFROY *pag.* 787. de modo exſiccandi nos edocet. Manifeſtum enim eſt hos tantum

 eſſe

eſſe folliculos ſemiuacuos, vermiculorum maxima parte egreſſa & in maſſam coacta, quam paſtillos ſcarlatinos (paſtel d' ecarlate) vocant, & tinctoribus diuendunt.

§. XVIII.

Hæc obſeruatio non inutilis futura videtur ad cognoſcendum, quantum inter vſum granorum kermes in ſubſtantia, vt loqui ſolemus, & ſucci inde expreſſi ac ad conſeruam, vti vocant, ſeu ſyrupum parandum adhibiti, interſit. Potiſſima enim in puluere eſt virtus tonica ſeu adſtrictoria, a terreſtri ſucco ilicis, admodumque parum ſupereſt de ſubſtantia animali. Illa autem potiſſimum quærenda eſt in ouulis, quæ grana iſta includunt, & vnde inſecta prodeunt, ac ſucco ab illis preſſo. Quando illum parare volunt, grana recens collecta in mortario marmoreo, pilo ligneo tunduntur & agitando comminuuntur. Poſtquam per aliquot horas ſimul in loco frigido ſteterunt, torculari ſubiicitur materia & ſuccus exprimitur. Qui poſtquam per aliquot horas quieuit, vt partes craſſiores in fundo colligantur, clarum effunditur & a fæcibus ſeparatur. Tum melioris conſeruationis cauſa ſaccharo conditur ſuccus; in quo non eundem omnes modum tenere ſolent. Aliqui æquales partes coniungunt & humiditatem ſuperfluam lento calore expellunt. Alii, quod volatiliores particulas hoc pacto abigi putant, triplum ſacchari ſucco addunt, vt ſyrupi conſiſtentiam ſine longa coctione impetrent. Facile apparet quantum ratione virium hæc diſcrepatura ſint. Sed poſteriorem modum tenere nunc omnes, qui in Occitania ſyrupum hunc parant & ad exteros mittunt, teſtis eſt

D.

D. GEOFFROY, *pag.* 787. Atque hoc pacto ſimul ingratus ſapor ſucci, qui amarus & acerbus eſt, corrigitur.

§. XVIIII.

Qui analyſi chemica in naturam huius ſucci inquiſiuerunt, naturæ animalis clara documenta nobis dederunt. Illuſtriſſimus comes MARSILLIVS duas libras granorum recentium retortæ indidit, ac per iuſtos gradus ignis admoti elicuit initio phlegma clarum & inſipidum, quod mox excepit rubedine aliqua tinctus ſpiritus volatilis ſalinus, tandem oleum, cum multo ſale, qui ſe lateribus vitri recipientis large appoſuit. Oleoſo a ſpiritu rite ſeparato, hic omni dote referebat ſpiritum, qualis a cornu cerui impetratur. Ex reſiduo calcinato & debite tractato ſalis fixi drachmam dimidiam retulit. Quoniam autem proportionem ſalis volatilis non determinauit hic de naturali ſcientia meritiſſimus vir; illam propius docebit experientia D. GEOFFROY, qui ex libra vna granorum recentium ſalis volatilis ſicci ſex drachmas accepit; ſed ex capite mortuo ſalis fixi nihil ſe reportaſſe teſtatur. Quæ comes MARSILLIVS ex ſua analyſi concludit & perſuadere vult, melius futurum eſſe, ſi ſyrupo repudiato ſpiritum ex granis kermes deſtillatum aut ſal volatile adhiberemus, id ipſius iudicio permittitur. Certe ſpecificas vires tam a principio roborante, quam illo ſalino ſtimulante, quod inſectorum proprium eſt, a deſtillato tali nemo cum recta ratione exſpectauerit.

§. XX.

Eſſe autem in granis kermes integris, nec optima

ſui parte orbatis, principium aliquod ſalinum ſtimulans & diureticum, quod tempeſtiue & prudenter adhibitum præclare iuuare poſſit, & magnopere nocere, ſi non debita cautione ad vſum vocetur, docet primo quidem analogia ceterorum inſectorum, vt apum, millepedum, cantharidum, cicadarum, formicarum, in quibus illud maiori vel minori gradu diu deprehenſum eſt. Deinde autem propius ad fidem faciendam inſeruit obſeruatio D. D. GARIDELLI *in hiſt. plant. Gallo-Prouinc.* qui in hunc modum refert: ruricolæ, qui in locis, vbi kermes naſcitur, vicinis inſtructa habent columbaria, haud exiguum inde damnum contrahunt: quandoquidem pulli, granis illis ſaginati, frequenter intereunt: adultiores autem columbæ, iisdem veſcentes, difficulter euadunt beneficio diarrhoeæ, quæ columbarii parietes colore rubro inficit. Si cum hac experientia conferamus teſtimonia FABRICII HILDANI & aliorum, qui obſeruauerunt quod confectionis Alkermes vſus dyſentericis ſemper noxius deprehenſus fuerit, malumque exacerbauerit; cogitauerimusque quod in dyſentericis exulcerans acrimonia ſalina adſit, quam iſtud ſal animale, vtpote homogeneæ naturæ, corroborat & auget, facile conuincemur de præſentia iſtiusmodi ſalis acrimonia ſtimulante & motus ſolidorum intendente præditi.

§. XXI.

Atque ſic intelligetur vbi ſecurus & tempeſtiuus ſit vſus vel granorum kermes, vel ſyrupi aut confectionis celeberrimæ, quam alkermes officinæ vocant. Vbicunque enim motus iam ſunt ſatis vehementes & ad ſuſpectum finem tendere videntur: aut vbi acris & exulcerantis mate-

materiæ abunde multum adeſt: tutius ab iſtiusmodi rebus abſtinemus, quam illis fidimus. Sic in dyſenteriis & abortu metuendo, quantumcunque granorum, aut potius ſemiuacuorum folliculorum terrea & adſtrictoria facultas in ſenſus incurrit, vix tamen ſecure ſatis dabitur, ob admixtum ſtimulans. Nam vbi natura iam prona & in aliquam partem inclinata eſt, vel leue momentum accedens poteſt iam præſentem diſpoſitionem ad actum promouere. Pariter etiam in ægroto hæmorrhagia quacunque debilitato & languente ſuſpectus eſſe debet, vel granorum vel ſyrupi aut confectionis vſus. Verendum eſt enim ne hæmorrhagia cito recrudeſcat. Efficacia enim analeptica, quam plerique a talibus exſpectant, tamquam ſpiritus, vt loquuntur, confortantibus atque augentibus, reuera non quærenda eſt in eo, tamquam deficientem ſanguinem & lympham nouo prouentu ditent, ſicque robur vitale augeant: ſed non aliter confortant, niſi ad ſenſum, vt motus languentes incitentur, vegetioresque reddantur. Res plane ſe ita habet, ac ſi quis equum, ob laſſitudinem contractam tardiorem, calcaribus admotis incitet, aut ſcutica impellat. Certe enim vires nullas inde accipit: ſed auena & quiete refectus ſponte decurret, vera analepſi recreatus, neque ſtimulum magnopere exſpectans.

§. XXII.

Scio abunde multas exſtare formulas, quæ ad abortum præcauendum laudantur, vbi puluis granorum kermes accedit: ſed fere addita alia tonica & antiſpasmodica vincunt virtutem exſtimulantem, quæ in iſtis folliculis exigua eſt. Nolim tamen talia ſuadere vbi

iam molimina efficacia cognoſcuntur. Vnicus & ſecurus talium vſus erit, vbi reuera opus eſt excitandis motibus, & decurſu humorum vitalium intendendo, vt in lipothymiis, debilitate & proſtratione virium, in malignorum morborum principiis aut progreſſu, itemque in languoribus ſenum, vt &, modeſto & cauto vſu, ad venerem excitandam. Neque minus commode locum habent, vbi menſes ſubito terrore ſuppreſſi ſunt, itemque vbi lochia promoueri debent, aut partus adiuuari vel ſecundina reſtitans ad exitum duci. Pariter etiam diureticam virtutem egregiam poſſident, vrinamque cient. Quibus plerisque caſibus plus valet & vſui commodus eſt ſyrupus kermes, quam illa tantis laudibus per Arabes commendata confectio Alkermes, quæ, cum aliis reprehenſione non vacantibus, tum ob ambram & moſchum accedentes, nec omni ſexui, nec omni morbo & ſtatui ægrotantium conuenit. Nam vaporoſa illa orgasmum inducunt, fluidaque expandunt, quod kermes per ſe non facit, quippe ſale ſuo animali ſolida tantum exſtimulans. Quod ſaltem in noſtris regionibus ita ſe habere, vt vix centeſimus confectionem, vt loquimur, completam in morbis bene ferat, experiendo cognoſcimus. Sed ſenibus & phlegmaticis, nulla febre laborantibus, magis eſt tolerabilis, & certis caſibus proficua.

§. XXIII.

Pauca ſunt præparata officinalia, præter notiſſimam confectionem Alkermes, aut forte nulla vbique per patriam noſtram recepta. Magiſtrales medicinæ & formulæ earum paſſim laudantur. Has inter aliquam vidi in plurium manibus verſari, & aliquibus multum celebrari

ad

ad memoriam confortandam: de qua tamen valde vereor, vt, non dicam operæ pretium faciat, ſed omnibus ſatis ſecure commendari poſſit. Paratur ſcilicet eſſentia granorum kermes ſpiritu aliquo cephalico, vt meliſſæ, eiusque vnciis quatuor extracti xylaoles drachma additur dimidia. Poteſt addi ad gratiam ſyrupus florum tunicæ, vel cinnamomi. Enimuero memoriam non iuuat concitatus motus ſanguinis per cerebrum, quem non efficere talis medicina non poteſt: verendumque eſt vt continuato vſu potius debilitet memoriam, quam emendet firmioremque præſtet. Memini hominis, qui vsque ad trigeſimum annum nec vinum nec cereuiſiam biberat, ſolo lactis & aquæ potu contenti, memoriaque excellenti gaudentis toto illo tempore, vt omnibus eſſet admirabilis. Hic quum ſe non ſine multa moleſtia tandem ad potus antea ſibi inſolitos contuliſſet, mox ſentire coepit quod minus valeret reminiſcendo, vt mature deſueſcere nouo vitæ generi mallet, quam naturæ beneficium omnino dilapidare. De alio accepi illuſtri iuuene, qui crebro confectionis Alkermes, additorumque aliorum aphrodiſiacorum, vſu prorſus fatuus factus fuit, cuius a morte ſecti cerebrum tam molle & fluidum erat, vt manibus tractari non poſſet, ſed cochleari eximendum eſſet.

§. XXIIII.

Cochenillæ vſus viresque cum his fere conueniunt; niſi quod adſtrictoria facultas minus eſt in illa notabilis, ac principium animale ſtimulans ſalinum potentius etiam quam coccus ilicis habere videtur. Nam quum coccus ilicis, exeuntibus vermiculis, folliculum vacuum rotundum relinquat, qui gallacei concrementi naturam æmulatur; tale

quid

quid de coccionella non æque apparet aut probari poteſt: quippe cuius exuuiæ, ab exeuntibus vermiculis ſuperſtites, animales reliquias apertius produnt rugis & inciſuris ſuis, ventrem inſecti animalis ſatis aperte prodentibus. Vnde diligentiſſimus inſectorum indagator D. REAVMVR, qui coccum baphicam ilicis aperte declarabat gallo-inſectum, cochenillam nec aperte adiungere illis auſus eſt, neque omnino ſeiungere; ſed pro illis excogitauit nouam claſſem pro-gallo-inſectorum. Adſtrictoriam igitur terream qualitatem minus, quam in cocco ilicis, in cochenilla deprehendimus: ſed ſtimulans ſalinum principium, inſectis proprium, certe non minus, ſi non maius & potentius, in illa oportet agnoſcere. Qui cochenillam chemico examini permiſerunt, teſtes nobis ſunt quod prorſus eadem largiatur producta, & ſingulorum fere eandem proportionem, quæ a deſtillatione cornu cerui, aut inſectorum aliorum, v. g. millepedum, apum impetetrari ſolent: quod in genere animalem proſapiam teſtatur, & in ſpecie conuenientiam cum cocco ilicis.

§. XXV.

Quemadmodum cochenilla vſum frequentiſſimum apud tinctores habet, & coccum, tam ilicis, quam radicum, fere antiquauit & aboleuit: ita quoque in medicinam iam multis locis penetrauit, vt ad parandam celebrem confectionem alkermes adhibeatur. In quo forte nihil erit, quod censuram vllo modo mereatur: niſi reprehendere etiam velimus quod vino Maluatico aliud quodcunque nobile & generoſum dulce in officinis ſubſtituitur, poſtquam ex illo promontorio Maluazzo, vnde id vinum nomen habebat,

bebat, nullum affertur, quoniam, a quo tempore Turci dominio ſuo illam regionem vindicauerunt, nullæ ibi ſunt vindemiæ.

§. XXVI.

Præparatum officinale vnicum noui, quamquam apud nos non æque, ac apud Anglos, celebre & receptum. Laudatur frequenter in MARTINI LISTERI, FREINDII, aliorumque practicorum Britannorum ſcriptis, ſub titulo *tincturæ ſacræ*, itemque *tincturæ hieræ*. Parandi rationem pharmacopoea Bateana talem docet: Recipe ſpecierum hieræ ſimplic. vnc. I. coccionellæ ſcrupulum I. vini canarienſis libras II. cum dimidia, M. & digere ſæpe agitando ad dies aliquot, deinde filtra & ſerua ad vſum. Datur in ventriculi dolore, cachexia & hydrope incipiente, ructibus, & ad vermes enecandos. Multum etiam commendatur ad febrium intermittentium curationem peragendam. Exhibentur vnciæ duæ, tres ad quatuor. Manifeſtum eſt quod medicamentum plus ab aloe quam coccionellá trahat. Eſt tamen ſatis blandum, & ventriculo minime ingratum, ſimile fere elixirio viſcerali beati HOFFMANNI noſtri, quo & ipſe, & qui ductum eius ſequuntur, magnum ſubinde fecerunt operæ pretium.

§. XXVII.

Ceterum nolo me adiungere illis, qui magnificentius omnia iactant, & tam coccum ilicis, quam coccionellam, magnis cordialibus, alexipharmacisque interſerunt, & medelam hinc febribus malignis, petechialibus, quin ipſi peſtilentiæ pollicentur. Si quis fuerit qui magnos pollicitationum tantarum hiatus pra-

ćticis documentis impleuerit, ei gratulabor, meque ipſi, ſi artem docere velit, cupidum diſcipulum adiungam. Experientiæ enim ſemper & vbique aſſurgere cuiuis honorificum non minus quam fructuoſum exiſtimo.

§. XXVIII.

Tandem etiam attingere decet ampliſſimum vſum, quem a coccis hiſce tinctoriis accipiunt artifices, qui pannos & ſericum elegantioribus coloribus imbuere callent: vt & pictores, qui inde pretioſum illud magiſterium, quod carminum vocatur, impetrant, vt & alia magis vel minus elegantia pigmentorum genera, quæ laccarum nomine expetuntur. Enimuero quum hæc partim libris ad tinctoriam artem pertinentibus clare doceantur, partim celentur & in arcanis habeantur: de prioribus legendos illos auctores commendo; de arcanis mihique non cognitis tacere, quam coniecturas aut imperfectam relationem ſuppeditare malo. Hæc itaque nunc de hoc argumento dicta

SVFFICIANT.

NOBILISSIMO ET DOCTISSIMO

DOMINO CANDIDATO

S. P. D.

PRAESES.

Non ſolum hominum id fatum eſt, vt non omnibus placeant, ſed laudentur ab his, culpentur ab aliis: verum etiam medicamenta eandem fortunam experiuntur. Nolo TIBI reuocare in memoriam certamina, quæ propter antimonium geſta fuerunt, vtique acerrima: neque chinchinam, pomum illud eridos hodiernum,

tan-

tangam. Sufficit mihi argumentum diſſertationis TVÆ, quod tantum abeſt vt omnium conſenſum & approbationem conſequuturum ſe ſperare poſſit, vt potius futuri ſint, qui, grana kermes ac coccionellæ, ſemper viroſa, cum PAVL. AMMANNO, habentes, a praxi circumſpecta excludere & proſcribere velint: aut qui cum TH. BARTHOLINO, carere nos illis, indeque confecto ſyrupo poſſe contendent, dum rob ſambucinum & rubi idæi eadem omnia, quæ ab iſtis exſpectantur, præſtare poſſint. Sed quod ſit viroſum aliquid & nocere poſſit, non ſufficit ad condemnandum: vbi enim virus, ibi virtus: & quæ nocere non poſſunt vllo modo, eadem certe neque præclare iuuabunt vllibi. Rubum idæum & ſambucum laudo; ſed non præſtant ea, quæ kermes & coccionella ſtimulante ſuo principio efficiunt. Sed nolo his immorari. Gratulor TVIS honoribus, qui vt fortunati felicesque ſint, & vt diu floreas vigeasque, ex animo TIBI apprecor. Scripſi die XII. Octobris cIↄ IↄccXXXXIII.

VIRO NOBILISSIMO

CANDIDATO

DOCTISSIMO

S. P. D.

J. R. BROCKMANN.

MED. DOCT. ET PHYSICUS CIVIT. ET PROVINC.

QUum per quinquennium & quod excurrit, CANDIDATE DOCTISSIME ſingulare ſtudium erga me TVVM, animique TVI ſatis diſcendi cupidi, ac morigeri, ſinceritatem, probe intellexerim, & adhuc intelligam; adeo, vt nequeam mihi ſiniſtri quidquam de mutato animo perſuadere: non poſſum non ſperare, talem TE futurum, qualem cognitum antea iudicaui. Id eo

magis,

magis credere licet, quo inſigniores in arte medica feciſti progreſſus, quum ductu meo, noſocomio, aliisque morbo laborantibus, vt & aliis tam publicis, quam priuatis actibus intereſſe, & hac ratione animum ad praxeos ſtudium appellere poſſes. Spes me quoque non fefellit, quod publicum eruditionis TVÆ ſpecimen, quod iam edis, teſtatur. Quamuis enim, vrgente neceſſitate, temporis anguſtia premereris, tamen ſemper TIBI curæ cordique fuit, vt circumſcriptam ſtadii academici rationem, intenſiſſimo ardore ſtudia tractandi, compenſares; ſic, vt iam iam omnium vota explere, ſummosque in medicina honores poſſis capeſſere. Quo felicius vero TIBI omnia ex voto proceſſerunt, eo impenſius omnino poſſum gaudere, TIBIque lætabundus gratulari, tum de iſtis honoribus doctoralibus, tum præprimis de matrimonio lectiſſimo paullo poſt, Deo, omnibusque applaudentibus, ineundo. Accipias igitur, CANDIDATE DOCTISSIME, publicum hocce teſtimonium de TVA probitate perquam notiſſima, animoque in TE bono TVI amantiſſimi, cui ſatis notum eſt, animi TVI candorem, vitæque integritatem, longe alia poſtulare; non deero tamen vlla in re expectationi ſaltem pro virili. Sed vt vltimo loco officio fungar, nihil magis in votis habeo, quam vt ſummus rerum arbiter, integra valetudine, rebusque proſpere, ceu hactenus ſuccedentibus conaminibus TVIS adſit, TEque cariſſimamque tuam Familiam cumulet, omnibus beneficiorum generibus. Faxit idem ille, vt illo adiuuante, omnibus ægrotantibus exoptatiſſimum fructum, opera TVA atque conſilio poſſis conferre ſicque ea, quæ fideliter addidiciſti, impendere. Quod ſi ſit, maius gaudium percipiet, is, qui vnicum abs TE rogitat, vt priſtinum fauorem ſibi exhibitum ſerues inconcuſſum. Vale.

Halæ Magdeburgicæ die VII. Octobris CIↃ IↃCC XLIII.

(o)